

USTAWA

z dnia 5 listopada 1958 r.

o szkołach wyższych.

DZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Art. 1. Szkoły wyższe aktywnie uczestniczą w budowie i umacnianiu socjalizmu w Polsce Ludowej przez:

- prowadzenie twórczych badań naukowych,
- kształcenie pracowników nauki i przygotowywanie ich do pracy badawczej i dydaktycznej,
- kształcenie i wychowywanie kadr wysoko kwalifikowanej inteligencji zawodowej, przygotowanej do wykonywania zawodów wymagających naukowego opowania określonej dziedziny wiedzy,
- rozwijanie i pielęgnowanie kultury narodowej i postępu technicznego.

Art. 2. 1. Szkołę wyższą tworzy się, przekształca i znosi w drodze ustawy.

2. Ustawa o utworzeniu szkoły wyższej określa jej nazwę siedzibę oraz kierunek naukowy.

3. Szkoła wyższa posiada osobowość prawną.

Art. 3. 1. Nazwa szkoły wyższej powinna zawierać określenie: uniwersytet, politechnika, akademia, szkoła główna lub szkoła wyższa.

2. W nazwie szkoły wyższej mogą być zamieszczone bliższe określenia związane w szczególności z kierunkiem naukowym szkoły, jej siedzibą, historią lub tradycją.

Art. 4. 1. Szkoły wyższe mają prawo nadawania tytułów magistra, magistra-inżyniera i lekarza.

2. Szkoły wyższe, które w zakresie obsady katedr na poszczególnych wydziałach przez samodzielnych pracowników nauki odpowiadają warunkom określonym przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, mają prawo nadawania stopni naukowych.

3. Minister Szkolnictwa Wyższego ustala wykaz wydziałów szkół wyższych uprawnionych do nadawania stopni naukowych.

Art. 5. 1. Zwierzchni nadzór nad szkołami wyższymi sprawuje Minister Szkolnictwa Wyższego.

2. Minister Szkolnictwa Wyższego:

- 1) ustala projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,

- 2) ustala podstawowe kierunki pracy szkoły wyższej, ramowe plany badań naukowych, plany studiów, ramowe programy nauczania i regulaminy studiów,

- 3) ustala kierunek i zasady polityki kadrowej oraz etaty osobowe szkół wyższych,

- 4) ustala zasady organizacji i finansowania badań naukowych w szkołach wyższych i współpracy szkół wyższych z innymi placówkami naukowymi w tym zakresie,

- 5) ustala zasady regulujące administracyjną i gospodarczą działalność szkół wyższych,

- 6) decyduje w zasadniczych sprawach związanych ze współpracą szkół wyższych z zagranicą,

- 7) wykonuje w stosunku do szkół wyższych inne czynności nadzoru określone w ustawie niniejszej oraz w przepisach o urzędzie Ministra Szkolnictwa Wyższego.

3. Minister Szkolnictwa Wyższego sam lub przez swoje organy kontroluje działalność szkoły wyższej. Minister może żądać od organów szkoły wyższej złożenia wyjaśnień w każdej sprawie.

4. Minister Szkolnictwa Wyższego ma prawo uchylić lub zawiesić każdą uchwałę lub decyzję organu szkoły wyższej w przypadku, gdy jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.

5. Ilekroć w dalszych przepisach ustawa używa określenia „Minister” bez bliższego oznaczenia, przez określenie to należy rozumieć Ministra Szkolnictwa Wyższego.

6. Ministrowie: Zdrowia, Oświaty, Spraw Zagranicznych oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej sprawują nadzór odpowiednio nad akademiami medycznymi, wyższymi szkołami pedagogicznymi, Szkołą Główną Służby Zagranicznej i wyższymi szkołami wychowania fizycznego.

7. Ministrowie: Zdrowia, Oświaty, Spraw Zagranicznych oraz Główny Komitet Kultury Fizycznej w stosunku do szkół wyższych, nad którymi sprawują nadzór, posiadają uprawnienia i obowiązki nadzorcze, przewidziane w ustawie dla Ministra Szkolnictwa Wyższego z tym ograniczeniem, że czynności wymienione w art. 4 ust. 3, art. 5 ust. 2 pkt 1—5 i art. 18 ust. 2 wykonują w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego, a przewidziane w ustawie przepisy wykonawcze wydają wspólnie z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

8. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia poddać szkoły wyższe podlegające nadzorowi innych ministrów lub Głównemu Komitetowi Kultury Fizycznej — wyłącznemu nadzorowi Ministra Szkolnictwa Wyższego, jak również niektóre szkoły wyższe podlegające wyłącznemu nadzorowi Ministra Szkolnictwa Wyższego — nadzorowi innego ministra na zasadach przewidzianych w ust. 7.

Art. 6. 1. Przy Ministrze działa Rada Główna Szkolnictwa Wyższego, zwana w dalszym ciągu ustawy „Radą Główną”.

2. Rada Główna jest organem doradczym i opiniodawczym Ministra.

3. Minister zasięga opinii Rady Głównej we wszystkich istotnych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, w szczególności Rada Główna opiniuje:

- 1) sprawy utworzenia, przekształcenia lub zniesienia szkoły wyższej,
- 2) projekty perspektywicznych i okresowych planów rozwoju szkolnictwa wyższego,
- 3) projekty dotyczące organizacji studiów, planów studiów oraz ramowych programów nauczania,
- 4) projekty dotyczące organizacji badań naukowych w szkołach wyższych i współpracy szkół wyższych z innymi placówkami naukowymi w tym zakresie,
- 5) plany badań naukowych i sprawozdania z ich wykonania,
- 6) sprawy związane ze współpracą szkół wyższych z zagranicą.

4. Rada Główna może również opracowywać i przygotowywać projekty i plany wymienione w ust. 3 oraz przeprowadzać niezbędne badania w szkołach wyższych.

5. Rada Główna działa z inicjatywy Ministra lub z własnej inicjatywy.

Art. 7. 1. Przewodniczącym Rady Głównej jest Minister; członkami Rady Głównej są samodzielni pracownicy nauki reprezentujący główne kierunki studiów w szkołach wyższych. Skład Rady Głównej pochodzi w $\frac{2}{3}$ z wyboru, a w $\frac{1}{3}$ z powołania przez Ministra.

2. Regulamin uchwalony przez Radę Ministrów określi liczbę członków Rady Głównej, zasady i tryb ich wyboru i powoływania oraz sposób działania Rady Głównej.

DZIAŁ II

USTRÓJ SZKÓŁ WYŻSZYCH

Rozdział 1.

Jednostki organizacyjne szkoły wyższej.

Art. 8. 1. Szkoła wyższa dzieli się na wydziały.

2. Wydziały są jednostkami organizacyjnymi pracy naukowej i dydaktycznej; wydziały odpowiadają głównym dziedzinom studiów, a wyjątkowo — grupom pokrewnych specjalności w danej dziedzinie studiów.

3. Wydziały szkoły wyższej mogą być tworzone również poza jej siedzibą.

4. Szkoła wyższa, w której reprezentowana jest tylko jedna dziedzina studiów, może być szkołą jednowydziałową.

Art. 9. 1. Wydział obejmuje katedry, które stanowią podstawowe jednostki organizacyjne pracy naukowej i dydaktycznej szkoły w zakresie jednej lub kilku pokrewnych dyscyplin.

2. W skład katedry wchodzi samodzielni i pomocniczy pracownicy nauki, wykładowcy i lektorzy prowadzący pracę naukową i dydaktyczną w zakresie danej katedry.

3. Katedry mogą być tworzone również poza wydziałami.

Art. 10. 1. W ramach wydziału mogą być tworzone sekcje i oddziały.

2. Sekcję tworzy kilka katedr w zakresie określonej specjalności lub grupy pokrewnych specjalności.

3. Oddział tworzy kilka katedr lub sekcji w zakresie wyodrębnionego kierunku studiów.

Art. 11. W ramach wydziału lub poza wydziałem mogą być tworzone studia i kursy specjalne, jak również studia zawodowe.

Art. 12. 1. W szkole wyższej można utworzyć instytut uczelniany, jeżeli prowadzone badania naukowe wykraczają poza ramy jednej katedry.

2. Utworzenie instytutu jest możliwe tylko wówczas, gdy zainteresowane katedry dysponują pracownikami nauki, którzy mogą zapewnić należyty rozwój i poziom badań naukowych.

3. Instytut może być utworzony w ramach wydziału lub poza wydziałem.

Art. 13. W ramach jednostek organizacyjnych wymienionych w art. 8—12 lub poza nimi mogą być tworzone jednostki organizacyjne o charakterze naukowym i usługowym, jak zakłady, pracownie, kliniki, muzea, obserwatoria, stacje badawcze i doświadczalne, ogrody botaniczne i inne.

Art. 14. 1. Szkoła wyższa posiada bibliotekę główną, która jest ogólnouczelnianym zakładem o zadaniach naukowych, dydaktycznych i usługowych oraz ma charakter publicznej biblioteki naukowej.

2. Poza biblioteką główną szkoła wyższa może ponadto mieć biblioteki wydziałów, studiów, instytutów, sekcji, oddziałów, katedr i zakładów.

3. Nadzór nad działalnością bibliotek, o których mowa w ust. 2, sprawuje dyrektor biblioteki głównej na zasadach ustalonych w statucie szkoły.

Art. 15. Wydziały, oddziały, sekcje, studia i kursy specjalne, instytuty i katedry tworzy, przekształca i znosi Minister na wniosek lub po zasięgnięciu opinii senatu szkoły wyższej; utworzenie, przekształcenie lub zniesienie wydziału i instytutu wymaga ponadto opinii Rady Głównej.

Art. 16. 1. Jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 13, oraz biblioteki, o których mowa w art. 14 ust. 2, tworzy rektor na zasadach ustalonych przez Ministra.

2. Minister może zastrzec, że niektóre rodzaje jednostek organizacyjnych, o których mowa w art. 13, mogą być utworzone tylko za jego zgodą.

Art. 17. Szkoła wyższa posiada jednostki administracyjne, gospodarcze i usługowe.

Art. 18. 1. Ustrój szkoły wyższej określa w sposób szczegółowy jej statut.

2. Statut szkoły wyższej uchwała senat, a zatwierdza Minister.

Rozdział 2.

Organy szkoły wyższej.

Art. 19. Podstawowymi organami szkoły wyższej są:

- 1) rektor,
- 2) senat,
- 3) dziekan,
- 4) rady wydziałów.

Art. 20. 1. Szkołą wyższą kieruje rektor przy współudziale senatu.

2. Rektor jest przedstawicielem szkoły na zewnątrz.

3. Rektor jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej w szkole.

4. Rektor jest przewodniczącym senatu.

5. Do zakresu działania rektora należy w szczególności:

- 1) czuwanie nad tym, by proces nauczania i wychowania młodzieży odbywał się w duchu socjalistycznym,
 - 2) sprawowanie nadzoru nad należytym wykonywaniem zadań przez jednostki organizacyjne szkoły w zakresie nauki oraz nauczania i wychowania młodzieży,
 - 3) czuwanie nad sprawą należytej obsady stanowisk naukowych, dydaktycznych i administracyjnych w szkole,
 - 4) zapewnienie porządku i przestrzegania prawa na terenie szkoły oraz wydawanie w tym celu zarządzeń porządkowych,
 - 5) sprawowanie nadzoru nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb młodzieży studiującej,
 - 6) kierowanie administracją szkoły i dysponowanie środkami materialnymi szkoły w ramach obowiązujących przepisów.
6. Rektor może uchylić lub zmienić decyzję każdego podległego mu organu jednoosobowego, jeżeli decyzja ta jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.
- Art. 21.** 1. Rektora szkoły wyższej wybiera senat na okres lat 3.
2. Statut szkoły może postanowić, że rektora szkoły wyższej wybiera senat w składzie powiększonym o delegatów rad wydziałów, będących samodzielnymi pracownikami nauki.
3. Rektorem może być tylko profesor; w przypadkach wyjątkowych, gdy liczba profesorów w danej szkole wyższej jest mniejsza od 10, rektorem może być również docent.
4. Wyboru rektora dokonuje się w głosowaniu tajnym bezwzględną większością głosów przy obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ liczby uprawnionych do głosowania.
5. Wyboru rektora dokonuje się w maju tego roku, w którym kończy się kadencja rektora.
6. Dzień 1 września jest początkiem, a dzień 31 sierpnia — końcem kadencji rektora.
7. Jeżeli stanowisko rektora zwolni się w czasie trwania kadencji, w ciągu miesiąca dokonuje się nowego wyboru na okres do dnia 31 sierpnia trzeciego roku szkolnego, licząc od dnia objęcia stanowiska przez nowo wybranego rektora. Objęcie w tym przypadku stanowiska następuje z chwilą upływu terminu, o którym mowa w ust. 8, jeżeli Minister nie skorzysta z uprawnień określonych w tym przepisie.
8. W ciągu 14 dni od dnia otrzymania protokołu wyboru rektora Minister może założyć sprzeciw w stosunku do dokonanego wyboru; w razie założenia sprzeciwu przeprowadza się nowe wybory w ciągu 14 dni od dnia doręczenia sprzeciwu szkole wyższej.
- Art. 22.** Minister może powołać rektora, jeśli wybór jego nie zostanie dokonany w terminie określonym w art. 21 ust. 5. 7 lub 8, jak również w razie założenia kolejno dwóch sprzeciwów w stosunku do wyboru rektora.
- Art. 23.** Przy utworzeniu nowej szkoły wyższej pierwszego rektora powołuje Minister; to samo dotyczy powołania nowego rektora w razie zwolnienia stanowiska rektora przed upływem trzech lat od utworzenia szkoły.
- Art. 24.** Minister może odwołać rektora, jeśli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.
- Art. 25.** 1. Stałym zastępcą rektora i jego pomocnikiem jest prorektor.
2. Statut szkoły może przewidzieć powołanie dwóch lub trzech prorektorów; w tym przypadku podziału czynności między nimi dokonuje rektor.
3. Przepisy art. 21—24 mają odpowiednie zastosowanie do prorektora.
- Art. 26.** 1. Senat współdziała z rektorem w kierowaniu szkołą wyższą; rektor zasięga opinii senatu we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla szkoły wyższej.
2. Do zakresu działania senatu należy ponadto:
- 1) uchwalanie statutu szkoły,
 - 2) podejmowanie inicjatywy we wszystkich sprawach dotyczących rozwoju szkoły i ulepszania jej pracy pod względem naukowym, dydaktycznym i wychowawczym,
 - 3) uchwalanie projektów budżetu szkoły oraz uchwalanie projektów rozdziału środków budżetowych między wydziały i pozawydziałowe jednostki organizacyjne,
 - 4) rozpatrywanie sprawozdań rektora, dziekanów i kierowników pozawydziałowych jednostek organizacyjnych oraz ocena wyników ich pracy,
 - 5) występowanie z wnioskami lub wypowiedzanie opinii w sprawach tworzenia i znoszenia jednostek organizacyjnych szkoły,
 - 6) ustalanie na podstawie wniosków rad wydziałów projektów obsady katedr odpowiednio do ich potrzeb naukowych i dydaktycznych oraz uchwalanie wniosków w sprawie powoływania samodzielnych pracowników nauki,
 - 7) występowanie z wnioskami lub opiniowanie wniosków rad wydziałów w sprawie obsadzenia stanowisk dyrektorów instytutów uczelnianych, kierowników katedr oraz innych jednostek organizacyjnych nie będących wydziałami,
 - 8) zatwierdzanie uchwał rad wydziałów w sprawach realizacji planów studiów i programów nauczania,
 - 9) czuwanie nad przestrzeganiem przez rady wydziałów warunków i trybu kształcenia młodej kadry naukowej,
 - 10) czuwanie nad zaspokajaniem potrzeb kulturalnych i bytowych młodzieży studiującej,
 - 11) uchwalanie regulaminów domów studenckich i innych ogólnouczelnianych urządzeń służących potrzebom młodzieży, w ramach przepisów wydawanych przez Ministra.
3. Senat może uchylić lub zawiesić uchwałę rady wydziału, jeśli jest ona sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny.
4. Senat może wystąpić do Ministra z wnioskiem o odwołanie rektora, jeżeli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.
- Art. 27.** W przypadku gdy uchwała senatu jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny, rektor wstrzymuje jej wykonanie i występuje niezwłocznie do senatu z wnioskiem o jej uchylenie lub zmianę; w razie odrzucenia wniosku rektor przedstawia sprawę Ministrowi.
- Art. 28.** 1. W skład senatu wchodzi: rektor, prorektorzy, dziekani, po jednym przedstawicielu każdej rady wydziału oraz przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki.
2. W szkole jednowydziałowej w skład senatu wchodzi: rektor, prorektor, dziekan, trzech przedstawicieli rady wydziału oraz przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki.
3. Statut szkoły może przewidzieć, że w skład senatu wchodzi nadto prodziekani, przedstawiciele rad wydziałów w liczbie większej niż przewidziana w ust. 1 i 2, przedstawiciele wykładowców oraz inne osoby, jak dyrektor biblioteki głównej, dyrektorzy instytutów oraz kierownicy studiów.
4. Wyboru przedstawicieli rad wydziałów dokonują te rady spośród samodzielnych pracowników nauki wydziału.
5. Wyboru przedstawicieli wykładowców, w liczbie określonej w statucie szkoły, dokonuje ogólne zebranie wykładowców szkoły.
6. Wyboru przedstawicieli pomocniczych pracowników nauki w liczbie ustalonej w statucie szkoły, nie większej jednak niż czterech, dokonuje spośród adiunktów ogólne zebranie pomocniczych pracowników nauki.
7. Wyboru przedstawicieli rad wydziałów, wykładowców oraz pomocniczych pracowników nauki dokonuje się corocznie przed końcem roku szkolnego na następny rok szkolny; w miarę potrzeby wyboru dokonuje się w ciągu roku szkolnego na czas do jego zakończenia.

8. W głosowaniu w sprawach nadawania stopni naukowych oraz powoływania i awansowania samodzielnych pracowników nauki biorą udział tylko samodzielni pracownicy nauki.

9. Przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej bierze udział w posiedzeniach senatu z głosem doradczym.

10. W posiedzeniach senatu może brać udział przedstawiciel Ministra.

11. Za zgodą rektora w posiedzeniach senatu mogą brać udział również inne osoby ze szkoły lub spoza szkoły.

Art. 29. Posiedzenia senatu zwołuje rektor co najmniej raz na dwa miesiące, z wyjątkiem okresu wakacji letnich; rektor obowiązany jest zwołać posiedzenie senatu na żądanie co najmniej połowy jego członków.

Art. 30. 1. Senat powołuje komisję budżetową, komisję do spraw pomocniczych pracowników nauki oraz inne stałe lub doraźne komisje.

2. Statut może przewidzieć powołanie innych określonych stałych komisji.

3. Zadaniem komisji jest przygotowywanie spraw celem przedstawienia ich senatowi lub rektorowi.

Art. 31. 1. Wydziałem szkoły wyższej kieruje dziekan przy współdziałaniu rady wydziału.

2. Dziekan jest przedstawicielem wydziału na zewnątrz.

3. Dziekan jest przełożonym służbowym wszystkich pracowników wydziału oraz zwierzchnikiem i opiekunem młodzieży studiującej na wydziale.

4. Dziekan jest przewodniczącym rady wydziału.

5. Do zakresu działania dziekana należy w szczególności:

- 1) czuwanie nad tym, aby proces nauczania i wychowania młodzieży odbywał się w duchu socjalistycznym,
 - 2) opracowywanie szczegółowego planu i rozkładu zajęć wydziału,
 - 3) kontrola wykonania planów zajęć, planów studiów i programów nauczania,
 - 4) kontrola dyscypliny studiów,
 - 5) czuwanie nad organizacją i przebiegiem pracy naukowo-badawczej w ramach wydziału,
 - 6) czuwanie nad zaspokajaniem materialnych, zdrowotnych i kulturalnych potrzeb studentów wydziału oraz nad rozdziałem stypendiów i innych świadczeń.
6. Przepisy art. 20 ust. 6 stosuje się odpowiednio do dziekana.

Art. 32. 1. Dziekana wybiera rada wydziału na okres lat 2 spośród samodzielnych pracowników nauki.

2. Przepisy art. 21 ust. 4—8 oraz art. 22—24 stosuje się odpowiednio do dziekana.

Art. 33. 1. Stałym zastępcą dziekana i jego pomocnikiem jest prodziekan.

2. Przepisy art. 25 ust. 2 i art. 32 stosuje się odpowiednio do prodziekana.

Art. 34. 1. Rada wydziału współdziała z dziekanem w kierowaniu wydziałem; dziekan zasięga opinii rady wydziału we wszystkich sprawach o istotnym znaczeniu dla wydziału.

2. Do zakresu działania rady wydziału należy ponadto:

- 1) podejmowanie inicjatywy we wszystkich sprawach dotyczących rozwoju wydziału i ulepszania jego pracy pod względem dydaktycznym, naukowym i wychowawczym.
- 2) rozpatrywanie sprawozdań poszczególnych katedr i innych jednostek organizacyjnych, wchodzących w skład wydziału, oraz ocena wyników ich pracy,
- 3) rozpatrywanie i opiniowanie planów badań naukowych poszczególnych katedr i innych jednostek organizacyjnych, wchodzących w skład wydziału, oraz sprawozdań z ich wykonania,
- 4) rozdział środków budżetowych na poszczególne katedry i inne jednostki organizacyjne, wchodzące w skład wydziału,

5) czuwanie nad rozwojem młodej kadry naukowej wydziału,

6) czuwanie nad przebiegiem praktyk studenckich,

7) czuwanie nad zaspokajaniem kulturalno-bytowych potrzeb młodzieży studiującej,

8) uchwalanie szczegółowych programów nauczania,

9) podejmowanie uchwał w sprawie zgłoszonych przez kierowników katedr wniosków o powołanie lub zwolnienie pomocniczych pracowników nauki,

10) podejmowanie uchwał w sprawie powierzania zleconych wykładów i innych zleconych zajęć dydaktycznych na wydziale,

11) występowanie z wnioskami lub wypowiedzianie opinii w sprawach tworzenia, przekształcania i znoszenia katedr oraz innych jednostek organizacyjnych wchodzących w skład wydziału oraz w sprawach obsadzania stanowisk kierowników tych jednostek.

3. Rada wydziału uprawnionego do nadawania stopni naukowych przeprowadza przewód doktorski i nadaje stopień naukowy doktora, przeprowadza przewód habilitacyjny i nadaje stopień naukowy docenta, przeprowadza ankietę przed powołaniem na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego (art. 92 ust. 2) oraz wysuwa kandydatów na stanowiska samodzielnych pracowników nauki.

4. Rada wydziału za zgodą senatu może wystąpić do Ministra o odwołanie dziekana lub prodziekana, jeśli nie wywiązuje się on ze swych obowiązków.

5. W stosunku do pozawydziałowych jednostek organizacyjnych funkcje rady wydziału spełnia senat.

Art. 35. W przypadku gdy uchwała rady wydziału jest sprzeczna z prawem lub narusza interes publiczny, dziekan wstrzymuje jej wykonanie i występuje do rady wydziału z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; w razie odrzucenia wniosku lub ponowienia zakwestionowanej uchwały dziekan przedstawia uchwałę rektorowi, który z kolei może przedstawić ją senatowi z wnioskiem o uchylenie.

Art. 36. 1. W skład rady wydziału wchodzi: dziekan, prodziekan, samodzielni pracownicy nauki wydziału, jeden przedstawiciel wykładowców oraz corocznie wybierani dwaj przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki.

2. Statut szkoły może przewidzieć, że w skład rady wydziału wchodzi: dziekan, prodziekan, kierownicy katedr i instytutów, przedstawiciele katedr wybierani corocznie przez pracowników nauki spośród samodzielnych pracowników nauki i wykładowców oraz dwaj przedstawiciele pomocniczych pracowników nauki.

3. Liczbę przedstawicieli katedr, sposób ich wyboru oraz sposób wyboru przedstawicieli wykładowców i pomocniczych pracowników nauki określa statut.

4. Przepis art. 28 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

5. Jeżeli według planu studiów na wydziale odbywają się zajęcia prowadzone przez katedrę lub inną jednostkę organizacyjną należącą do innego wydziału lub przez pozawydziałową jednostkę organizacyjną szkoły, w posiedzeniach rady wydziału bierze udział z głosem doradczym kierownik tej katedry lub jednostki organizacyjnej albo delegowany przez niego stały przedstawiciel będący samodzielnym pracownikiem nauki.

6. Przedstawiciel zakładowej organizacji związkowej bierze udział w posiedzeniach rady wydziału z głosem doradczym.

7. Za zgodą dziekana w posiedzeniu rady wydziału mogą brać udział również inne osoby ze szkoły lub spoza szkoły.

Art. 37. Statut szkoły wyższej może przewidzieć powoływanie rad oddziałów oraz rad studiów; ich skład oraz zakres działania określa statut.

Art. 38. Uchwały organów kolegialnych szkoły wymagają obecności co najmniej połowy uprawnionych do głosowania i zapadają zwykłą większością głosów obecnych, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Art. 39. 1. Kierowników katedr, dyrektorów instytutów i dyrektora biblioteki głównej powołuje Minister na wniosek rektora, zgłoszony po zasięgnięciu opinii senatu. Kandydatów na kierowników katedr i dyrektorów instytutów wchodzących w skład wydziału przedstawia rektorowi dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

2. Kierownikiem katedry i dyrektorem instytutu może być tylko samodzielny pracownik nauki.

3. Dyrektor biblioteki głównej powinien posiadać kwalifikacje przewidziane w art. 128 ust. 2 i 3 dla bibliotekarzy dyplomowanych i stopień naukowy doktora albo też powinien posiadać stopień naukowy docenta.

4. Kierowników jednostek organizacyjnych szkoły nie będących wydziałami, instytutami lub katedrami powołuje rektor po zasięgnięciu opinii senatu; jeżeli jednostka taka wchodzi w skład wydziału, kandydata na jej kierownika przedstawia dziekan po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

Rozdział 3.

Administracja i gospodarka w szkole wyższej.

Art. 40. 1. Rektor kieruje administracją i gospodarką szkoły wyższej przy pomocy dyrektora administracyjnego.

2. Dyrektor administracyjny kieruje jednostkami administracyjnymi, gospodarczymi i usługowymi szkoły w zakresie i w sposób ustalony przez rektora.

3. Kwestor jest kierownikiem działu finansowo-księgowego szkoły wyższej i pełni funkcje głównego księgowego.

4. Dyrektora administracyjnego i kwestora powołuje i odwołuje rektor za zgodą Ministra.

Art. 41. Szkoły wyższe są jednostkami budżetowymi.

Art. 42. Rektor przedstawia senatowi co najmniej raz w roku, z reguły w maju, sprawozdanie z zarządu sprawami majątkowymi szkoły.

Art. 43. Szkoła wyższa może otrzymywać darowizny i zapisy. Darowiznę lub zapis przyjmuje rektor po zasięgnięciu opinii senatu; decyzja rektora o przyjęciu lub odmowie przyjęcia darowizny lub zapisu wymaga zatwierdzenia Ministra.

Art. 44. Minister określi w drodze rozporządzenia zasady administracji i gospodarki szkół wyższych oraz zakres i sposób wykonywania nadzoru i kontroli nad działalnością administracyjną i gospodarczą szkół wyższych i jednostek im podległych.

DZIAŁ III

STUDIA I STUDENCI

Rozdział 1.

Przyjmowanie na studia.

Art. 45. 1. Do odbywania studiów w szkole wyższej w charakterze studenta może być dopuszczona jedynie osoba posiadająca świadectwo dojrzałości lub równorzędne świadectwo ukończenia szkoły średniej stopnia licealnego.

2. Dopuszczenie do studiów w charakterze studenta może być uzależnione od odbycia praktyki zawodowej lub określonego stażu pracy i złożenia egzaminu wstępnego.

3. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki i tryb przyjęcia na studia wyższe.

4. Minister ustala zgodnie z potrzebami kraju, po zasięgnięciu opinii organów szkoły wyższej, liczbę studentów, jaka

może być przyjęta w danym roku szkolnym na poszczególne kierunki studiów.

Art. 46. Przyjęcie w poczet studentów szkoły wyższej następuje z chwilą immatrykulacji i po złożeniu na ręce rektora lub dziekana ślubowania, którego brzmienie i tryb składania ustala Minister.

Art. 47. W uzasadnionym przypadku student może przejść na studia do innej szkoły wyższej za zgodą rektorów obydwóch szkół.

Art. 48. 1. Osoba, która nie ma warunków określonych w art. 45, może być przyjęta za zgodą rektora na studia w charakterze wolnego słuchacza.

2. Osoba, która posiada świadectwo dojrzałości lub równorzędne, lecz nie ma możliwości odbywania studiów według obowiązującego regulaminu, może być przyjęta za zgodą rektora na studia w charakterze eksterna.

3. Osoba, która ukończyła studia w szkole wyższej, może być przyjęta na studia doktoranckie, których celem jest uzyskanie stopnia naukowego doktora.

4. Minister określi w drodze rozporządzenia kierunki studiów, na których mogą być przyjmowani wolni słuchacze, eksterni oraz doktoranci, zasady odbywania przez nich studiów, ich prawa i obowiązki oraz zasady zaliczania studentom studiów, odbytych w charakterze wolnego słuchacza lub eksterna.

5. Przepisy dotyczące studentów stosuje się odpowiednio do wolnych słuchaczy, eksternów i doktorantów, jeżeli rozporządzenie, o którym mowa w ust. 4, nie postanowi inaczej.

Rozdział 2.

Studia.

Art. 49. 1. Studia w szkole wyższej obejmują wykłady, seminaria, proseminaria, ćwiczenia, lektoraty, konwersatoria, praktyki, egzaminy, kolokwia, samodzielne prace pod kierunkiem pracowników nauki oraz inne zajęcia objęte planem i regulaminem studiów.

2. Organizację i porządek studiów ustali regulamin studiów wydany przez Ministra po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 50. 1. Szkoły wyższe wydają absolwentom dyplomy stwierdzające ukończenie studiów i nadanie tytułu magistra, magistra-inżyniera lub lekarza.

2. Minister ustali bliższe określenie tytułów magistra, magistra-inżyniera i lekarza w zależności od kierunku ukończonych studiów.

3. Przepisy ust. 1 i 2 dotyczące nadawania tytułów magistra, magistra-inżyniera i lekarza nie dotyczą absolwentów studiów zawodowych; tytuły nadawane absolwentom studiów zawodowych określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 51. Warunki i tryb nostryfikacji dyplomów i tytułów uzyskanych w szkołach wyższych za granicą oraz zaliczania odbytych za granicą studiów wyższych ustali w drodze rozporządzenia Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z innymi zainteresowanymi ministrami.

Rozdział 3.

Obowiązki i prawa studenta.

Art. 52. Do podstawowych obowiązków studenta należy:

- 1) systematyczne i pilne przykładanie się do studiów,
- 2) zachowywanie nienagannej postawy moralnej i obywatelskiej,
- 3) ściśle przestrzeganie przepisów regulujących porządek studiów oraz wszelkich zarządzeń obowiązujących studentów,

- 4) właściwe zachowywanie się względem przełożonych, personelu nauczającego, innych pracowników szkoły oraz kolegów,
- 5) poszanowanie mienia szkoły i przeciwdziałanie niewłaściwemu stosunkowi do niego,
- 6) unikanie w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby zaszkodzić dobremu imieniu szkoły i godności studenta.

Art. 53. W okresie trwania zajęć szkolnych student bez zgody dziekana nie może przyjąć stałej pracy zarobkowej. Przepis ten nie dotyczy studentów studiów dla pracujących.

Art. 54. 1. Studenci potrzebujący pomocy materialnej, wykazujący się dobrymi postępami w nauce i nienaganną postawą moralną i obywatelską, mogą uzyskać pomoc materialną w postaci stypendiów, zasiłków oraz prawa zamieszkania w domu studenckim.

2. Rada Ministrów ustala w drodze rozporządzenia rodzaje i wysokość stypendiów i zasiłków oraz warunki i tryb przyznawania ich i cofania.

3. Minister ustala warunki korzystania z domów i stóówek studenckich.

Art. 55. Zakres i organizację pomocy lekarskiej i opieki nad zdrowiem studentów określa w drodze rozporządzenia Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrem Szkolnictwa Wyższego.

Art. 56. Dziekan może udzielić studentowi urlopu na czas oznaczony, o ile zachodzi ważna przyczyna uniemożliwiająca przejściowo odbywanie studiów.

Art. 57. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia:

- 1) ulgi, jakie obowiązane są świadczyć zakłady pracy zatrudnionym w nich osobom, odbywającym jednocześnie studia w szkołach wyższych,
- 2) obowiązki zakładów pracy w zakresie przyjmowania studentów na praktyki objęte planem studiów, warunki odbywania tych praktyk oraz obowiązki zakładów pracy i szkół wyższych w stosunku do studentów odbywających praktyki.

Rozdział 4.

Organizacje i zgromadzenia studenckie.

Art. 58. Studenci mają prawo należenia do organizacji politycznych i społecznych na zasadach ogólnych.

Art. 59. 1. Studenci mają prawo zakładania na terenie szkół wyższych:

- 1) oddziałów ogólnomłodzieżowych organizacji politycznych,
- 2) oddziałów organizacji (stowarzyszeń) studenckich, społecznych i zrzeszeń uczelnianych — jeżeli Minister wyraził zgodę na ich działalność na terenie szkoły,
- 3) kół naukowych przy poszczególnych katedrach, wydziałach lub innych jednostkach organizacyjnych szkoły — jeśli rektor wyraził zgodę na ich działalność w szkole wyższej.

2. Członkami oddziałów organizacji, zrzeszeń i kół naukowych, o których mowa w ust. 1, mogą być osoby odbywające studia w szkołach wyższych lub pracownicy tych szkół, inne zaś osoby — za zgodą Ministra.

3. Ilekroć w dalszych przepisach niniejszego rozdziału używa się określenia „organizacja studencka”, przez określenie to należy rozumieć oddział organizacji studenckiej, społecznej (stowarzyszenia), zrzeszenie uczelniane lub koło naukowe, wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3.

Art. 60. 1. Zrzeszenia uczelniane mają na celu rozwijanie i pogłębianie zainteresowań ich członków w dziedzinie kultury, sztuki, sportu lub turystyki.

2. Koła naukowe mają na celu budzenie głębszych zainteresowań i przygotowanie do pracy badawczej w dziedzinach wiedzy, reprezentowanych przez poszczególne katedry, wydziały lub inne jednostki organizacyjne szkoły.

Art. 61. 1. Nadzór i opiekę nad organizacją studencką sprawuje rektor za pośrednictwem opiekuna.

2. Opiekuna powołuje senat spośród samodzielnych pracowników nauki lub wyjątkowo spośród wykładowców i adiunktów.

Art. 62. 1. Jeżeli działalność organizacji studenckiej wykracza przeciwko prawu lub przepisom statutu organizacji, narusza interes publiczny albo zakłóca realizację zadań dydaktycznych lub wychowawczych w szkole wyższej, rektor może stosownie do okoliczności:

- 1) zwrócić uwagę władzom organizacji na dostrzeżone uchybienia i zażądać ich usunięcia w wyznaczonym terminie; w szczególności rektor może zażądać cofnięcia uchwał władz organizacji pod rygorem zastosowania środków przewidzianych w pkt 2 lub 3,
- 2) zawiesić w czynnościach władze organizacji albo poszczególnych ich członków i wyznaczyć zarząd tymczasowy spośród członków organizacji na czas do wyboru nowych władz,
- 3) wystąpić do senatu z wnioskiem o zawieszenie działalności organizacji na czas nie dłuższy niż 6 miesięcy lub o jej rozwiązanie.

2. Organizacja studencka, która nie wykazuje w ciągu co najmniej jednego roku działalności, a w szczególności nie odbywa zebrań i nie dokonuje wyboru władz po upływie ich kadencji, może być rozwiązana przez senat na wniosek rektora.

3. Władze organizacji studenckiej mogą wnieść odwołanie do Ministra od przewidzianych w ust. 1 i 2 decyzji rektora lub uchwały senatu w ciągu 7 dni od ich doręczenia.

4. Uprawnienia rektora i senatu, o których mowa w ust. 1 i 2, przysługują również Ministrowi.

Art. 63. Organizacje studenckie podlegają rejestracji. Rejestr tych organizacji prowadzi rektor.

Art. 64. Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb zakładania i rejestracji organizacji studenckich,
- 2) warunki, jakim powinny odpowiadać statuty i regulaminy organizacji studenckich,
- 3) prawa i obowiązki opiekuna organizacji studenckiej,
- 4) zakres współdziałania władz organizacji studenckich z organami szkoły wyższej,
- 5) tryb likwidacji rozwiązanych organizacji studenckich.

Art. 65. 1. Zgromadzenia i zebrań publiczne na terenie szkoły wyższej, domu studenckiego i innych pomieszczeń szkoły wyższej mogą być zwolniane jedynie za uprzednią piśmenną zgodą rektora; mogą w nich brać udział wyłącznie studenci oraz pracownicy szkoły, a inne osoby — jedynie za zgodą rektora. Zgromadzenie lub zebranie publiczne zwołane przez organizację studencką może się odbyć tylko w obecności opiekuna organizacji.

2. Prośba o udzielenie zezwolenia na zwołanie zgromadzenia lub zebrania publicznego powinna być przedstawiona rektorowi na piśmie przez władze organizacji działającej na terenie szkoły nie później niż 48 godzin przed projektowanym terminem zgromadzenia lub zebrania; do prośby należy dołączyć porządek dzienny.

3. Opiekun lub przedstawiciel rektora rozwiązuje zgromadzenie lub zebranie publiczne, jeśli mimo uprzedzenia przebieg jego narusza porządek publiczny lub wykracza poza cele, dla których zgromadzenie lub zebranie zostało zwołane.

Rozdział 5.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 66. 1. Za przewinienia dyscyplinarne student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną.

2. Przewinieniem dyscyplinarnym jest naruszenie obowiązków studenta, a w szczególności:

- naruszenie zobowiązań objętych ślubowaniem,
- nieprzestrzeganie przepisów obowiązujących w szkole lub w domu studenckim albo uchwał lub zarządzeń organów szkoły,
- niewłaściwe zachowanie się względem przełożonych, personelu nauczającego lub innych pracowników szkoły i domu studenckiego albo względem kolegów,
- niegodne studenta postępowanie lub zachowanie się w szkole, domu studenckim lub poza nimi.

3. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 67. 1. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) nagana,
- 2) nagana z ostrzeżeniem,
- 3) zawieszenie w prawach studenta na okres do 1 roku,
- 4) wydalenie ze szkoły.

2. W razie wymierzenia jednej z kar wymienionych w ust. 1 pkt 1—3 można pozbawić studenta prawa należenia do organizacji studenckich lub zajmowania niektórych lub wszystkich stanowisk w organizacjach studenckich przez czas określony lub do końca pobytu w szkole.

Art. 68. 1. W postępowaniu dyscyplinarnym orzekającą komisję dyscyplinarną oraz odwoławcze komisje dyscyplinarne powoływane przez senat spośród pracowników nauki, wykładowców i studentów ostatnich dwóch lat studiów.

2. Studentów — kandydatów na członków komisji dyscyplinarnych przedstawiają senatowi organizacje studenckie.

3. Osoby wchodzące w skład komisji są niezawisłe w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 69. W składzie orzekającym komisji dyscyplinarnej zasiada jeden student. Przy rozpatrywaniu spraw doktorantów komisja dyscyplinarna orzeka w składzie pracowników nauki lub wykładowców.

Art. 70. 1. Rektor powołuje rzeczników dyscyplinarnych spośród pracowników nauki i wykładowców.

2. Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie dyscyplinarne, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisjami dyscyplinarnymi.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, złożenie wniosku o ukaranie, wniesienie odwołania następuje na polecenie lub za zgodą rektora. Uprawnienia rektora w zakresie postępowania dyscyplinarnego służą również Ministrowi.

Art. 71. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorem przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 72. 1. Nie można prowadzić postępowania dyscyplinarnego po upływie roku od dnia opuszczenia szkoły wyższej przez studenta.

2. Rektor może wstrzymać wydanie dyplomu studentowi, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, do chwili zakończenia tego postępowania.

Art. 73. 1. Studenta, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, można zawiesić w prawach studenta, jeżeli przemawiają za tym względy wychowawcze.

2. W toku postępowania wyjaśniającego zawieszenie zarządza rektor, a w toku postępowania przed komisją zawieszenie zarządza komisja.

3. Rektor może zawiesić w prawach studenta, przeciwko któremu toczy się postępowanie karne, choćby postępowanie dyscyplinarne nie było jeszcze wszczęte; obowiązany jest to uczynić w razie zastosowania w stosunku do studenta aresztu tymczasowego.

4. Uprawnienia rektora określone w ust. 2 i 3 służą również Ministrowi.

Art. 74. Za przewinienia dyscyplinarne mniejszej wagi można z pominięciem postępowania dyscyplinarnego wymierzyć karę porządkową upomnienia; upomnienia udziela dziekan lub rektor.

Art. 75. W razie wzorowego zachowania się studenta w szkole i poza szkołą organ, który wymierzył karę, może zarządzić zatarcie lub darowanie kary.

Art. 76. Minister określi w drodze rozporządzenia: skład komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich wyboru oraz wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, skutki zawieszenia studenta w prawach, tryb wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

DZIAŁ IV.

STOPNIE NAUKOWE

Art. 77. 1. Stopniami naukowymi są stopnie doktora i docenta określonej gałęzi nauki lub dyscypliny naukowej.

2. Minister ustali bliższe określenie stopni naukowych w zależności od gałęzi nauki lub dyscypliny naukowej, których te stopnie dotyczą.

Art. 78. 1. Stopień doktora nadaje rada wydziału w drodze przewodu doktorskiego.

2. Do przewodu doktorskiego może być dopuszczona osoba, która posiadając tytuł magistra, magistra-inżyniera lub lekarza zajmowała się pracą naukową co najmniej przez okres dwóch lat; okres ten może być skrócony przez radę wydziału nie więcej niż do jednego roku.

3. Praca naukowa, o której mowa w ust. 2, może być prowadzona w ramach studiów doktoranckich lub poza nimi; praca ta może być prowadzona również poza szkołą wyższą.

4. Minister może zarządzić, by na poszczególnych kierunkach studiów praca naukowa, o której mowa w ust. 2, odbywała się w ramach studiów doktoranckich.

Art. 79. 1. Przewód doktorski obejmuje:

- 1) zatwierdzenie tematu rozprawy doktorskiej i wyznaczenie promotora przez radę wydziału,
- 2) opracowanie rozprawy doktorskiej,
- 3) przeprowadzenie publicznej dyskusji nad rozprawą doktorską,
- 4) powzięcie przez radę wydziału uchwały co do przyjęcia rozprawy doktorskiej,
- 5) złożenie egzaminów doktorskich,
- 6) powzięcie przez radę wydziału uchwały o nadaniu stopnia doktora,
- 7) uroczysty akt promocji.

2. Rozprawa doktorska powinna stanowić samodzielny dorobek naukowy.

3. Od uchwały rady wydziału, odmawiającej zatwierdzenia tematu rozprawy doktorskiej lub przyjęcia rozprawy doktorskiej, służy odwołanie do Ministra, który decyduje po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

4. W posiedzeniach Rady Wydziału, na których dokonuje się czynności określonych w ust. 1 pkt 3, 4 i 6, biorą udział z głosem stanowczym zaproszeni przez radę wydziału specjaliści danej gałęzi nauki.

Art. 80. 1. Minister określi w drodze rozporządzenia po zasięgnięciu opinii Rady Głównej szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania przewodu doktorskiego, warunki, którym powinny odpowiadać rozprawy doktorskie, i zakres egzaminów doktorskich.

2. Rada Ministrów może postanowić, że nadanie stopnia naukowego doktora w zakresie niektórych dyscyplin podlega zatwierdzeniu przez Ministra po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 81. 1. Osobie, która odbywa studia doktoranckie lub pracuje nad rozprawą doktorską, może być przyznane stypendium naukowe. Pracownikom nauczającym w szkole wyższej można w tym przypadku również udzielić płatnego urlopu.

2. Warunki i tryb przyznawania stypendiów i udzielania urlopów oraz wysokość stypendiów dla osób, o których mowa w ust. 1, określa w drodze rozporządzenia Minister Szkolnictwa Wyższego w porozumieniu z Ministrem Finansów.

Art. 82. 1. Osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju nauki, kultury i gospodarki narodowej, jak również wybitnym zagranicznym uczonym i mężom stanu może być nadany naukowy stopień doktora honoris causa.

2. Stopień ten nadaje senat szkoły wyższej za zgodą Ministra.

Art. 83. 1. Stopień naukowy docenta nadaje rada wydziału w drodze przewodu habilitacyjnego.

2. Do przewodu habilitacyjnego może być dopuszczona osoba posiadająca stopień naukowy doktora, której osiągnięcia naukowe stanowią twórczy wkład do rozwoju danej gałęzi nauki.

3. Przepis art. 81 stosuje się odpowiednio do osób pracujących nad rozprawą habilitacyjną.

Art. 84. 1. Przewód habilitacyjny obejmuje:

- 1) ocenę kwalifikacji naukowych kandydata na podstawie całego jego dorobku naukowego ze szczególnym uwzględnieniem rozprawy habilitacyjnej,
- 2) kolokwium habilitacyjne,
- 3) wykład habilitacyjny,
- 4) powzięcie przez radę wydziału uchwały o nadaniu stopnia naukowego docenta.

2. Rozprawa habilitacyjna powinna stanowić twórczy wkład do rozwoju danej gałęzi nauki.

3. Rada wydziału może zwolnić kandydata od wykładu habilitacyjnego.

4. W posiedzeniach rady wydziału, na których dokonuje się czynności określonych w ust. 1, biorą udział z głosem stanowczym zaproszeni przez radę wydziału specjaliści danej gałęzi nauki.

Art. 85. 1. Uchwała rady wydziału o nadaniu stopnia naukowego docenta wymaga zatwierdzenia przez Ministra; przed powzięciem decyzji Minister zasięga opinii Rady Głównej.

2. Od uchwały rady wydziału, odmawiającej nadania stopnia naukowego docenta, służy odwołanie do Ministra, który decyduje po zasięgnięciu opinii Rady Głównej; w razie uwzględnienia odwołania Minister powierza ponowne przeprowadzenie przewodu habilitacyjnego radzie wydziału innej szkoły wyższej.

Art. 86. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi w drodze rozporządzenia szczegółowy tryb przeprowadzania przewodu habilitacyjnego.

Art. 87. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb nostryfikacji stopni naukowych uzyskanych za granicą.

DZIAŁ V

PRACOWNICY NAUKI W SZKOLACH WYŻSZYCH

Rozdział 1.

Stanowiska pracowników nauki.

Art. 88. 1. Pracownicy nauki szkół wyższych dzielą się na samodzielnych i pomocniczych.

2. Samodzielnym pracownikiem nauki jest osoba powołana na stanowisko docenta etatowego, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego.

3. Pomocniczym pracownikiem nauki jest osoba powołana na stanowisko asystenta, starszego asystenta lub adiunkta.

Art. 89. Na stanowisko pracownika nauki można powołać osobę, która:

- 1) posiada określone w ustawie kwalifikacje naukowe,
- 2) posiada kwalifikacje moralne niezbędne do wykonywania funkcji nauczyciela i wychowawcy młodzieży,
- 3) zamierza poświęcić się zawodowo pracy w szkole wyższej.

Art. 90. 1. Na stanowisko docenta etatowego można powołać tylko osobę posiadającą stopień naukowy docenta w zakresie danej lub pokrewnej dziedziny nauki.

2. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego można powołać osobę, która na stanowisku docenta etatowego lub na stanowisku naukowym poza szkołą wyższą uzyskała poważne wyniki w pracy naukowej i dydaktycznej.

3. Na stanowisko profesora zwyczajnego można powołać osobę, która na stanowisku profesora nadzwyczajnego wydawnie powiększyła swój dorobek naukowy i uzyskała poważne wyniki w pracy dydaktycznej.

4. W wyjątkowych przypadkach można na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego powołać osobę, która posiadając wysokie kwalifikacje naukowe i poważne osiągnięcia w pracy naukowej lub w twórczej pracy zawodowej nie ma jednak stopnia naukowego ani stażu pracy na stanowisku samodzielnego pracownika nauki, wymaganych zgodnie z ust. 1—3.

Art. 91. 1. Na stanowisko docenta etatowego w szkole wyższej powołuje Minister na wniosek rady wydziału zaopiniowany przez senat.

2. W wyjątkowych przypadkach Minister na wniosek Rady Głównej lub po zasięgnięciu jej opinii może powołać na stanowisko docenta etatowego z pominięciem trybu określonego w ust. 1.

Art. 92. 1. Na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub zwyczajnego powołuje Rada Państwa na wniosek Ministra, przedstawiony przez Prezesa Rady Ministrów.

2. Wniosek w sprawie powołania na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego można zgłosić w stosunku do osób, których kandydatury wysunęła rada wydziału za zgodą senatu. Wysłunięcie kandydatury poprzedza ankieta przeprowadzona przez radę wydziału wśród profesorów zwyczajnych i nadzwyczajnych danego przedmiotu, a w razie potrzeby także przedmiotów pokrewnych. Ankiety nie przeprowadza się w przypadku wniosku o powołanie na stanowisko profesora zwyczajnego osoby, która na danym wydziale zajmuje stanowisko profesora nadzwyczajnego tego samego przedmiotu.

3. W wyjątkowych przypadkach na wniosek Rady Głównej lub po zasięgnięciu jej opinii Minister może z pominięciem trybu określonego w ust. 2 przedstawić wniosek o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego.

4. Minister określi w drodze rozporządzenia zasady i tryb wysuwania kandydatów na profesorów nadzwyczajnych i profesorów zwyczajnych przez rady wydziałów, opiniowania wniosków przez senaty i Radę Główną oraz przeprowadzania ankiety, o której mowa w ust. 2.

Art. 93. Prawo przedstawiania kandydatów na samodzielnych pracowników nauki oraz przeprowadzania ankiety nie przysługuje radom wydziałów, które nie mają uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora. W tym przypadku czynności tych dokonuje Rada Główna.

Art. 94. 1. Osoba powołana na stanowisko profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego uzyskuje odpowiednio tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego.

2. Tytuły naukowe profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego są dożywotnie i rozwiązanie stosunku służbowego nie powoduje ich utraty.

3. Pozbawienie tytułu naukowego profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego może nastąpić jedynie w ra-

zie skazania na karę więzienia za przestępstwo popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek bądź też wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby.

4. O pozbawieniu tytułu naukowego orzeka Rada Państwa.

5. W razie skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych utrata tytułu naukowego następuje z mocy prawa.

Art. 95. 1. Na stanowisko pomocniczego pracownika nauki można powołać osobę, która wykazała się zamiłowaniem i zdolnościami do pracy naukowej, rokującymi zdobycie stopnia naukowego.

2. Warunkiem powołania na stanowisko asystenta lub starszego asystenta jest posiadanie tytułu magistra, magistra inżyniera lub lekarza, a na stanowisko adiunkta — stopnia naukowego doktora.

3. Minister może określić przypadki, w których dla powołania na stanowisko adiunkta nie jest wymagane posiadanie stopnia naukowego doktora.

Art. 96. 1. Pomocniczych pracowników nauki w szkole wyższej powołuje, przenosi i zwalnia rektor.

2. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi szczegółowe warunki, którym powinni odpowiadać kandydaci na pomocniczych pracowników nauki, oraz warunki i tryb ich powoływania, zwalniania i awansowania.

Art. 97. 1. Stosunek służbowy pracownika nauki zawiązuje się przez mianowanie z chwilą doręczenia mu pisma nominacyjnego.

2. Przy pierwszym powołaniu na stanowisko pracownika nauki osoba mianowana składa ślubowanie, którego brzmienie i tryb składania ustali Minister w drodze rozporządzenia.

Art. 98. 1. Powołanie na stanowisko asystenta następuje na okres jednego roku i może być odnowione na tym samym stanowisku najwyżej dwa razy, za każdym razem na okres roczny.

2. Powołanie na stanowisko starszego asystenta lub adiunkta następuje na lat 3 i może być odnowione na tym samym stanowisku na ten sam okres tylko raz.

3. Adiunkt wyróżniający się w pracy dydaktycznej może być wyjątkowo powołany po upływie wspomnianego w ust. 2 okresu jednorazowo na dalszy okres 3 lat. Powołanie takie wymaga zgody rady wydziału i senatu.

4. Na stanowisko adiunkta lub starszego asystenta można powołać osobę, która nie zajmowała stanowisk starszego asystenta lub asystenta albo zajmowała je przez czas krótszy od przewidzianego w ust. 1 i 2.

5. Pomocniczemu pracownikowi nauki, z którym nie odnowiono stosunku służbowego na tym samym stanowisku lub którego nie powołano na stanowisko wyższe, służy odwołanie do Ministra.

6. Pomocniczy pracownik nauki, który na tym stanowisku uzyskał stopień naukowy docenta, ma prawo do powołania na stanowisko docenta etatowego w jednej ze szkół wyższych, w której jest odpowiedni wolny etat.

7. Adiunkt, który uzyskał stopień naukowy docenta, a nie został zatrudniony na stanowisku docenta etatowego, może być powołany za zgodą Ministra na stanowisko adiunkta na czas nieokreślony.

Rozdział 2.

Obowiązki i prawa pracowników nauki.

Art. 99. Do podstawowych obowiązków pracownika nauki należy:

- 1) kształcenie i wychowywanie młodzieży studiującej na ideowych i światłych obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oddanych sprawie socjalizmu,

- 2) systematyczne prowadzenie pracy naukowej dla rozwoju wiedzy, gospodarki i kultury narodowej,
- 3) współudział w pracach organizacyjnych, związanych z dydaktyką i badaniami naukowymi,
- 4) kształcenie młodej kadry naukowej,
- 5) praca nad upowszechnieniem nauki,
- 6) pełnienie funkcji na stanowiskach w administracji dydaktyczno-naukowej, w komisjach dyscyplinarnych i innych organach szkoły wyższej,
- 7) ściśle przestrzeganie przepisów i zarządzeń dotyczących szkolnictwa wyższego,
- 8) realizowanie w zakresie zajęć dydaktycznych planów i programów nauczania.

Art. 100. Pracownik nauki powinien w szczególności:

- 1) dbać o godność pracownika nauki i w każdej sprawie zajmować postawę odpowiadającą roli nauczyciela i wychowawcy młodzieży,
- 2) unikać w postępowaniu swym wszystkiego, co mogłoby obniżyć powagę nauki i zaszkodzić dobremu imieniu szkoły,
- 3) dążyć do twórczego rozwijania nauki i realizować plany badań naukowych.

Art. 101. 1. Wymiar zajęć obowiązkowych dla pracowników nauki określa Minister.

2. Minister może na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora obniżyć pracownikowi nauki wymiar zajęć obowiązkowych na czas określony lub aż do odwołania ze względu na stan zdrowia, wykonywanie ważnej pracy naukowej, zajmowanie stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły lub ze względu na inne szczególne warunki pracy.

Art. 102. 1. Pracownik nauki może poza swoimi zajęciami obowiązkowymi w szkole wyższej wykonywać inne stałe zajęcia zarobkowe jedynie za zezwoleniem, którego udziela:

- 1) samodzielnemu pracownikowi nauki — Minister po zasięgnięciu opinii rady wydziału i rektora,
- 2) pomocniczemu pracownikowi nauki — rektor po zasięgnięciu opinii rady wydziału.

2. Pracownik nauki może przyjąć płatne zlecenie na prace naukowe i dydaktyczne tylko wówczas, gdy nie wchodzi one w zakres jego obowiązków jako pracownika szkoły.

3. Obciążenie w czasie wynikające z dodatkowych zajęć zarobkowych, o których mowa w ust. 1 i 2, nie może łącznie z zajęciami w szkole wyższej przekraczać dla samodzielnego pracownika nauki dwóch pełnych etatów, a dla pomocniczego pracownika nauki — półtora etatu.

Art. 103. 1. Pracownika nauki można przenieść do innej szkoły wyższej na jego prośbę lub za jego zgodą.

2. Przeniesienie samodzielnego pracownika nauki zarządza Minister po zasięgnięciu opinii senatów obydwóch szkół.

3. Przeniesienie pomocniczego pracownika nauki zarządza ją rektorzy obydwóch szkół po zasięgnięciu opinii właściwych rad wydziałów tych szkół.

4. W wyjątkowych przypadkach w razie konieczności zapewnienia należytej obsady stanowisk pracowników nauki w szkole wyższej albo zniesienia lub przekształcenia szkoły wyższej, wydziału, katedry lub innej jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 15, Minister może zarządzić przeniesienie pracownika nauki na wniosek lub po zasięgnięciu opinii Rady Głównej bez uzyskania na to jego zgody.

Art. 104. Pomocniczy pracownik nauki wykonuje pracę naukową i dydaktyczną pod kierownictwem samodzielnego pracownika nauki.

Art. 105. Pracownik nauki otrzymuje uposażenie, którego wysokość i zasady wypłaty określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 106. 1. Pracownik nauki ma prawo do urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 tygodni w ciągu roku.

2. Samodzielny pracownik nauki ma prawo do zwolnienia od zajęć dydaktycznych i organizacyjnych w szkole wyższej, które łącznie z urlopem wypoczynkowym wynosi 3 miesiące w ciągu roku; przerwa w zajęciach dydaktycznych i organizacyjnych przeznaczona jest na urlop wypoczynkowy i pracę naukową.

Art. 107. Samodzielny pracownik nauki może uzyskać zwolnienie na czas oznaczony od zajęć dydaktycznych i organizacyjnych dla prowadzenia pracy naukowej; zwolnienia na okres nie przekraczający jednego semestru udziela rektor, a na czas dłuższy — Minister na wniosek lub po wysłuchaniu opinii rektora.

Art. 108. Samodzielny pracownik nauki, który ukończył 65 lat życia, może być na swój wniosek lub na wniosek rektora zaopiniowany przez senat zwolniony przez Ministra od obowiązków dydaktycznych i organizacyjnych.

Art. 109. Zakres pomocy leczniczej dla pracowników nauki określa Rada Ministrów.

Art. 110. Pracownik nauki oraz członkowie jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego, określonego w odrębnych przepisach.

Art. 111. 1. Pracownika nauki zwalnia się z zajmowanego stanowiska:

- 1) na jego prośbę,
- 2) w razie choroby powodującej trwałą niezdolność do pracy naukowej i dydaktycznej,
- 3) z końcem roku szkolnego, w którym pracownik nauki kończy 70 lat życia.

2. Zwolnienie pracownika nauki z zajmowanego stanowiska na jego prośbę powinno nastąpić nie później niż z chwilą zakończenia zajęć w danym roku szkolnym.

3. Na wniosek senatu, zgłoszony za zgodą samodzielnego pracownika nauki, Minister może przedłużyć czas trwania stosunku służbowego z samodzielnym pracownikiem nauki, który ukończył 70 lat życia, na dalsze okresy trzyletnie. W razie nieprzedłużenia stosunku służbowego na dalszy okres trzyletni ulega on rozwiązaniu.

4. Zasady, tryb i organy właściwe do wydawania orzeczeń lekarskich stwierdzających istnienie choroby, o której mowa w ust. 1 pkt 2, określa Minister Zdrowia w porozumieniu z Ministrami Szkolnictwa Wyższego oraz Pracy i Opieki Społecznej.

5. Samodzielnego pracownika nauki zwalnia z zajmowanego stanowiska Minister, a pomocniczego pracownika nauki — rektor.

6. W przypadkach wyjątkowych Minister może zwolnić z zajmowanego stanowiska pracownika nauki, którego działalność naukowa lub dydaktyczna pozostaje w rażącej sprzeczności z zadaniami szkoły wyższej lub obowiązkami pracownika nauki; zwolnienie profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego wymaga zgody Rady Państwa.

7. Stosunek służbowy pracownika nauki rozwiązuje się z mocy prawa w razie:

- 1) prawomocnego ukarania w trybie dyscyplinarnym karą dyscyplinarnego zwolnienia lub wydalenia ze służby,
- 2) pozbawienia tytułu naukowego,
- 3) prawomocnego skazania na karę utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych,
- 4) nieodnowienia stosunku służbowego z pomocniczym pracownikiem nauki po upływie okresu jego trwania.

Rozwiązanie stosunku służbowego stwierdza rektor.

Art. 112. Pracownik nauki powołany do pełnienia funkcji kierownika (dyrektora) jednostki organizacyjnej szkoły (art. 39) może być w każdym czasie odwołany od pełnienia tych funkcji przez organ, który go powołał.

Art. 113. W sprawach nie unormowanych w niniejszej ustawie lub w przepisach na jej podstawie wydanych do stosunku służbowego pracowników nauki stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

Rozdział 3.

Odowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 114. Pracownicy nauki podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie swych obowiązków i uchybienie godności pracownika nauki.

Art. 115. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana,
- 3) nagana z pozbawieniem na czas od jednego roku do lat trzech prawa zajmowania stanowisk w administracji dydaktyczno-naukowej, pełnienia funkcji członka komisji dyscyplinarnej lub rzecznika dyscyplinarnego,
- 4) dyscyplinarne zwolnienie ze służby,
- 5) wydalenie ze służby.

Art. 116. 1. W sprawach dyscyplinarnych orzekają:

— komisje dyscyplinarne dla pracowników nauki,
— Wyższa Komisja Dyscyplinarna dla Pracowników Nauki.

2. Komisję dyscyplinarną dla pracowników nauki tworzy się w każdej szkole wyższej; komisję wybiera senat spośród samodzielných pracowników nauki, wykładowców i adiunktów.

3. Wyższą Komisję Dyscyplinarną dla Pracowników Nauki tworzy się przy Ministrze; Komisję powołuje Minister spośród kandydatów, wysuniętych przez Radę Główną; członkiem Wyższej Komisji Dyscyplinarnej może być tylko samodzielny pracownik nauki.

Art. 117. Komisje dyscyplinarne dla pracowników nauki są niezależne w zakresie orzecznictwa dyscyplinarnego.

Art. 118. Postępowanie dyscyplinarne wszczynają komisja.

Art. 119. 1. Rzeczników dyscyplinarnych dla pracowników nauki powołuje rektor spośród samodzielných pracowników nauki.

2. Rzecznik dyscyplinarny składa wnioski o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, prowadzi postępowanie wyjaśniające i sprawuje funkcję oskarżyciela przed komisją dyscyplinarną.

3. Rzecznik dyscyplinarny jest związany poleceniami rektora lub Ministra.

Art. 120. Wszczęcie postępowania karnego lub karno-administracyjnego oraz wymierzenie w tym postępowaniu kary nie stanowi przeszkody do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego i wymierzenia kary dyscyplinarnej za ten sam czyn.

Art. 121. W toku postępowania dyscyplinarnego można wzywać i przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych oraz przeprowadzać inne dowody w trybie, na zasadach i pod rygorem przewidzianymi w przepisach o postępowaniu administracyjnym.

Art. 122. 1. Nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego ani wydać orzeczenia uznającego winę i wymierzającego karę, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęło 5 lat. Gdy o ten sam czyn było prowadzone postępowanie karne, pięcioletni termin liczy się od dnia prawomocnego zakończenia tego postępowania.

2. Rozwiązanie stosunku służbowego po popełnieniu czynu nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jak również wymierzenia kary.

Art. 123. 1. Rektor za zgodą senatu lub Minister może zawiesić w czynnościach pracownika nauki, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub złożono wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, jeżeli ze względu na powagę i wiarygodność wysuniętych zarzutów celowe jest odsunięcie pracownika nauki od wykonywania jego obowiązków w szkole. W sprawach niecierpiących zwłoki rektor może zawiesić pracownika nauki przed uzyskaniem zgody senatu; zarządzenie rektora o zawieszeniu w czynnościach służbowych powinno być przedstawione senatowi do zatwierdzenia najdalej w ciągu trzech dni od chwili jego wydania.

2. Rektor zawiesza w czynnościach służbowych pracownika nauki, którego w związku z postępowaniem karnym pozbawiono wolności.

Art. 124. Za mniejsze uchybienie obowiązkom rektor lub dziekan może wymierzyć asystentowi lub starszemu asystentowi, z pominięciem postępowania dyscyplinarnego, karę porządkową wytknięcia.

Art. 125. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia skład komisji dyscyplinarnych, zasady i tryb ich wyboru lub powoływania, zasady wyznaczania składów orzekających, powoływania rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych, ich darowania i zatarcia.

DZIAŁ VI

INNI PRACOWNICY SZKÓŁ WYŻSZYCH

Art. 126. 1. Pracę dydaktyczną lub naukową w szkole wyższej mogą również wykonywać:

- wykładowcy i starsi wykładowcy,
- bibliotekarze dyplomowani,
- lektorzy (nauczyciele języków obcych),
- nauczyciele wychowania fizycznego,
- nauczyciele przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych.

2. Ilekroć przepisy ustawy używają określenia „wykładowca”, należy przez określenie to rozumieć wykładowców i starszych wykładowców.

Art. 127. 1. Na stanowisko wykładowcy można powołać osobę, która mając co najmniej tytuł magistra, magistra-inżyniera lub lekarza osiągnęła poważne wyniki w pracy dydaktycznej lub zawodowej i posiada kwalifikacje do samodzielnego prowadzenia pracy dydaktycznej w szkole wyższej.

2. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi w drodze rozporządzenia szczegółowo kwalifikacje, jakie powinni posiadać wykładowcy.

Art. 128. 1. Bibliotekarzami dyplomowanymi są:

- starszy kustosz dyplomowany,
- kustosz dyplomowany,
- adiunkt biblioteczny,
- asystent biblioteczny.

2. Na stanowisko bibliotekarza dyplomowanego można powołać osobę, która posiada tytuł magistra, magistra-inżyniera lub lekarza, odpowiednią praktykę oraz staż pracy bibliotecznej i złożyła egzamin bibliotekarski.

3. Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej określi w drodze rozporządzenia szczegółowo warunki, jakim powinni odpowiadać kandydaci na bibliotekarzy dyplomowanych, jak również zasady i tryb składania egzaminów bibliotekarskich.

Art. 129. 1. Lektorzy prowadzą naukę języków obcych.

2. Na stanowisko lektora można powołać osobę posiadającą co najmniej tytuł magistra, odpowiednią praktykę dydaktyczną i wybitną znajomość danego języka.

3. Zakres niezbędnych kwalifikacji lektorów określi w drodze rozporządzenia Minister po zasięgnięciu opinii Rady Głównej.

Art. 130. 1. Nauczyciele wychowania fizycznego oraz przedmiotów, zawodów i umiejętności praktycznych prowadzą w szkole wyższej zajęcia dydaktyczne w zakresie tych przedmiotów.

2. Przepis art. 129 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 131. 1. Pracowników wymienionych w art. 126 powołuje się przez mianowanie lub w drodze zawarcia umowy o pracę.

2. Powołanie wykładowców, kustoszy i starszych kustoszy w drodze mianowania należy do Ministra; przepis art. 91 stosuje się odpowiednio. Pozostałych pracowników mianuje rektor za zgodą Ministra.

3. Umowy o pracę z pracownikami wymienionymi w art. 126 zawiera rektor.

4. Mianowanie lub zawarcie umowy z pracownikami zatrudnionymi na wydziałach następuje na wniosek dziekana zaaprobowany przez radę wydziału.

5. Wymiar zajęć osób wymienionych w art. 126 określa Minister.

Art. 132. 1. Do pracowników wymienionych w art. 126 mają odpowiednie zastosowanie art. 89 pkt 2 i 3, art. 99 pkt 1, 3, 6, 7 i 8, art. 100 pkt 1 i 2, art. 101, art. 105, art. 106 ust. 1, art. 109, art. 110 i art. 112.

2. Do pracowników wymienionych w art. 126, z którymi stosunek służbowy wiąże się w drodze mianowania, mają ponadto odpowiednie zastosowanie art. 97, art. 102, art. 103, art. 111 ust. 1—4, ust. 6 i 7 pkt 1 i 3 oraz art. 113.

3. Do pracowników, o których mowa w ust. 2, mają również odpowiednio zastosowanie przepisy rozdziału 3 działu V o odpowiedzialności dyscyplinarnej, z tym że wykładowcy, starsi wykładowcy, kustosze dyplomowani i starsi kustosze dyplomowani w tym zakresie zrównani są z docentami, a pozostali pracownicy — z pomocniczymi pracownikami nauki.

4. Warunki zawierania umów o pracę z pracownikami wymienionymi w art. 126 określi Minister w drodze rozporządzenia.

Art. 133. 1. Prowadzenie wykładów, ćwiczeń i innych prac dydaktyczno-organizacyjnych i naukowych może być również powierzone w drodze umowy zlecenia; umowę zawiera rektor na wniosek dziekana.

2. Warunki udzielania zleceń na prowadzenie zajęć, o których mowa w ust. 1, określa Minister.

Art. 134. 1. Dla wykonywania zadań usługowych związanych z pracą naukową i dydaktyczną mogą być zatrudnieni pracownicy służby bibliotecznej i pracownicy naukowo-techniczni.

2. Ponadto szkoły wyższe zatrudniają pracowników wykonujących pracę administracyjną i gospodarczą.

3. Pracowników wymienionych w ust. 1 i 2 zatrudnia się na podstawie umowy o pracę; umowy o pracę zawiera rektor na wniosek dziekana, dyrektora biblioteki głównej lub dyrektora administracyjnego.

4. Warunki, na których zawiera się umowę o pracę z pracownikami wymienionymi w ust. 1 i 2, określi Minister w drodze rozporządzenia.

DZIAŁ VII

SZKOŁY WYŻSZE NIEPAŃSTWOWE

Art. 135. 1. Szkoły wyższe niepaństwowe mogą być zakładane i prowadzone za zgodą Ministra udzieloną po zasięgnięciu opinii Rady Głównej; przepisu art. 2 ust. 1 i 2 nie stosuje się do szkół wyższych niepaństwowych.

2. Zgody na założenie i prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej można udzielić tylko wówczas, gdy:

- 1) szkoła ma zapewnioną dostateczną liczbę pracowników nauki, których kwalifikacje gwarantują prowadzenie pracy dydaktycznej i naukowej na odpowiednim poziomie,
- 2) organizacja studiów i programy nauczania szkoły odpowiadają organizacji studiów i programom nauczania szkół wyższych,
- 3) zapewnione jest przestrzeganie przy przyjmowaniu studentów tych samych wymagań, które stawiane są w szkołach wyższych,
- 4) szkoła ma zapewnione odpowiednie wyposażenie i lokal,
- 5) szkoła ma zapewnione na stałe wystarczające środki finansowe dla jej działalności.

3. Wyrażenie zgody na założenie szkoły wyższej niepaństwowej można uzależnić od dopełnienia innych warunków.

4. Minister może po zasięgnięciu opinii Rady Głównej cofnąć zgodę na prowadzenie szkoły wyższej niepaństwowej w przypadku stwierdzenia, że szkoła nie przestrzega przepisów prawa lub postanowień statutu szkoły, że warunki, od których uzależniona była zgoda na prowadzenie szkoły, nie są dopełniane albo że poziom nauczania lub badań naukowych nie odpowiada wymaganiom stawianym szkołom wyższym.

Art. 136. Rada Ministrów na wniosek Ministra zgłoszony po zasięgnięciu opinii Rady Głównej może przyznać szkole wyższej niepaństwowej prawo nadawania tytułów, o których mowa w art. 4 ust. 1, oraz stopni naukowych.

Art. 137. 1. Szkoła wyższa niepaństwowa działa na podstawie statutu; statut nadaje Minister równocześnie z wyrażeniem zgody na jej założenie.

2. Statut ustali między innymi rodzaj i organizację studiów, obowiązki i prawa studentów oraz absolwentów szkoły, rodzaj, sposób powoływania i zakres działania organów szkoły, sposób powoływania pracowników nauki i innych pracowników.

3. Minister może wprowadzić zmiany do statutu.

Art. 138. Przepisy działów I—VI ustawy stosuje się odpowiednio do szkoły wyższej niepaństwowej, o ile przepisy działu niniejszego lub statutu szkoły nie stanowią inaczej.

DZIAŁ VIII.

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE.

Art. 139. 1. Szkoły wyższe, które do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podlegały ustawie z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205), z wyjątkiem szkół wymienionych w art. 140 stają się szkołami wyższymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. W okresie czasu do dnia 30 września 1961 r. łączenie, przekształcenie i zniesienie szkoły wyższej może być dokonane przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 140. Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Białymstoku, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Bydgoszczy, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Lublinie, Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Radomiu i Wieczorowa Szkoła Inżynierska w Warszawie — stają się wyższymi szkołami zawodowymi.

Art. 141. 1. Odrębne przepisy uregulują sprawę wyższych szkół zawodowych:

2. Do czasu wydania przepisów przewidzianych w ust. 1 do wyższych szkół zawodowych mają zastosowanie następujące przepisy:

- 1) wyższa szkoła zawodowa ma za zadanie kształcenie i wychowywanie kadr wysoko kwalifikowanych specjalistów dla poszczególnych dziedzin gospodarki i kultury narodowej,
- 2) wyższą szkołą zawodową tworzy, przekształca i znosi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia,
- 3) wyższa szkoła zawodowa nadaje osobom kończącym studia tytuły zawodowe, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia. Minister określi zasady uzyskiwania przez osoby, które ukończyły studia w wyższej szkole zawodowej, tytułów magistra i magistra-inżyniera,
- 4) organizację wyższej szkoły zawodowej określa statut nadany przez Ministra,
- 5) wyższa szkoła zawodowa może być organizacyjnie związana ze szkołą wyższą na zasadach określonych przez Ministra,
- 6) wyższą szkołą zawodową kieruje rektor powołany przez Ministra po zasięgnięciu opinii Rady Głównej; Minister może również powołać w tym samym trybie jednego lub więcej prorektorów,

7) w wielowydziałowej wyższej szkole zawodowej na czele wydziałów stoją dziekani powoływani przez Ministra,

8) Minister określi w drodze rozporządzenia organy kolegiałne wyższej szkoły zawodowej, ich skład, zasady i sposób ich powoływania oraz zakres działania,

9) do wyższych szkół zawodowych stosuje się odpowiednio art. 3 ust. 2, art. 5 i 6, 40—47, 49, 51—76.

3. W okresie czasu do dnia 30 września 1961 r. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przekształcić szkołę wyższą w wyższą szkołę zawodową.

4. W sprawach nie unormowanych w ust. 2 do wyższych szkół zawodowych stosuje się odpowiednio dotychczasowe przepisy dotyczące szkół wyższych.

Art. 142. W ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rada Główna ukonstytuuje się zgodnie z przepisami ustawy.

Art. 143. 1. Osoby zajmujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stanowiska rektorów, prorektorów, dziekanów i prodziekanów zachowują te stanowiska do czasu upływu kadencji.

2. W ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy senaty i rady wydziałów ukonstytuują się zgodnie z jej przepisami.

Art. 144. 1. Osoby, które według przepisów ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień naukowy doktora nauk, zachowują ten stopień i posiadają wszystkie uprawnienia przewidziane w niniejszej ustawie dla osób posiadających stopień naukowy docenta.

2. Osoby, które posiadają stopień naukowy kandydata nauk, uzyskują z mocy prawa stopień naukowy doktora i mogą się ubiegać o uzyskanie stopnia naukowego docenta w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały stopień doktora na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki.

4. Wszczęcie w szkole wyższej przewodu doktorskiego uznaje się za wszczęcie przewodu doktorskiego.

5. Sprawy o nadanie stopnia naukowego kandydata lub doktora nauk skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

6. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy są aspirantami naukowymi, dokończą aspirantury na podstawie dotychczasowych przepisów o aspiranturze, z tym że ma ona na celu uzyskanie stopnia naukowego doktora.

Art. 145. Osoby, które na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki uzyskały stopień doktora, a ponadto w okresie mocy obowiązującej tej ustawy uzyskały stopień naukowy kandydata nauk, mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki, bez uzyskania stopnia naukowego docenta. Przy ubieganiu się o stopień naukowy docenta osoby te mogą przedłożyć pracę kandydacką jako rozprawę habilitacyjną.

Art. 146. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy samodzielnymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska samodzielnych pracowników nauki i mogą być powoływane na stanowiska profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, chociażby nie posiadały stopnia naukowego docenta.

2. Osoby, które uzyskały przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy tytuły naukowe docenta, profesora nadzwyczajnego lub profesora zwyczajnego, zachowują te tytuły, chociażby w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy nie

zajmowały stanowisk samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych. Osoby te mogą być powoływane na stanowiska samodzielnych pracowników nauki w szkołach wyższych, chociażby nie posiadali stopnia naukowego docenta. W tym przypadku na stanowisko samodzielnego pracownika nauki, odpowiadające posiadanemu tytułowi naukowemu, powołuje Minister.

Art. 147. 1. Osoby zatrudnione w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowiskach zastępców profesorów w szkołach wyższych mogą, w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

2. W okresie przewidzianym w ust. 1 zastępcy profesorów mają wszystkie prawa i obowiązki przewidziane w niniejszej ustawie dla docentów etatowych w zakresie pełnienia funkcji w administracji dydaktyczno-naukowej szkoły wyższej; osoby te mogą być członkami senatu, rad wydziałów (oddziałów i studiów) i komisji dyscyplinarnych do spraw studentów oraz pełnić funkcje rzeczników dyscyplinarnych dla tych spraw; zastępca profesora pełniący funkcje kierownika katedry wchodzi do rady wydziału. W innych sprawach stosuje się do zastępców profesorów przepisy ustawy dotyczące wykładowców zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.

3. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 uzyska stopień naukowy docenta, ma prawo do powołania go na stanowisko docenta etatowego w tej samej szkole wyższej.

4. Zastępca profesora, który w okresie wymienionym w ust. 1 nie uzyska stopnia naukowego docenta, może być nadal zatrudniony w szkole wyższej jako wykładowca.

Art. 148. 1. Osoby będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy pomocniczymi pracownikami nauki w szkołach wyższych zachowują zajmowane stanowiska.

2. Okresy przewidziane w art. 98 ust. 1 i 2 liczą się dla pomocniczych pracowników nauki wymienionych w ust. 1 od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 149. W okresie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy na stanowisko dyrektora biblioteki głównej rektor może powołać w drodze zawarcia umowy o pracę osobę nie posiadającą pełnych kwalifikacji przewidzianych w art. 39 ust. 3.

Art. 150. 1. Sprawy dotyczące nadania tytułów naukowych docenta, profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego, skierowane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy do Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej dla Pracowników Nauki, zostaną rozpatrzone przez tę Komisję na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Przepis art. 146 stosuje się odpowiednio do osób, które uzyskały tytuły naukowe zgodnie z ust. 1.

Art. 151. Dekret z dnia 16 września 1953 r. o szkolnictwie artystycznym (Dz. U. Nr 43, poz. 212) zachowuje moc z następującymi zmianami:

- 1) wymienione w art. 11 ust. 1 dekretu przepisy ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki ulegają zastąpieniu przez odpowiednie przepisy niniejszej ustawy,
- 2) samodzielni i pomocniczy pracownicy nauki mogą być powoływani jedynie na stanowiska związane z kierunkami naukowymi poszczególnych szkół, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia; do pracowników tych mają zastosowanie przepisy niniejszej ustawy dotyczące pracowników nauki,
- 3) na innych kierunkach aniżeli wymienione w pkt 2 będą powoływani samodzielni i pomocniczy pracownicy artystyczno-dydaktyczni; do pracowników tych stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy dotyczące pracowników nauki, z tym że do powołania na stanowisko samo-

dzielnego pracownika artystyczno-dydaktycznego nie wymaga się posiadania stopnia naukowego.

Art. 152. 1. Ilekroć przepisy dekretu z dnia 10 grudnia 1952 r. o akademiach wojskowych (Dz. U. Nr 49, poz. 324) odwołują się do ustawy z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki, stosuje się odpowiednio przepisy niniejszej ustawy.

2. Stopniami naukowymi, które nadają akademie wojskowe, są stopnie doktora i docenta.

Art. 153. Przewody kandydackie rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w instytutach i innych placówkach naukowych, nie wchodzących w skład szkół wyższych, zostaną dokończone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 154. Do czasu wydania nowych przepisów o Polskiej Akademii Nauk oraz o instytutach naukowych (naukowo-badawczych) istniejących poza szkołami wyższymi:

- 1) placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk oraz istniejące poza szkołami wyższymi instytuty naukowe (naukowo-badawcze), które w zakresie obsady przez samodzielnych pracowników nauki odpowiadają warunkom określonym przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia, mają prawo nadawania stopni naukowych według przepisów niniejszej ustawy; wykaz placówek Polskiej Akademii Nauk i instytutów naukowych (naukowo-badawczych) uprawnionych do nadawania stopni naukowych ustala się według przepisów dotychczasowych,
- 2) Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia tryb i organy właściwe do przeprowadzenia przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz do nadawania i zatwierdzania stopni naukowych w placówkach naukowych i instytutach, o których mowa w pkt 1,
- 3) pracownikom nauki Polskiej Akademii Nauk lub instytutów naukowych (naukowo-badawczych) będą nadawane tytuły naukowe profesora nadzwyczajnego i profesora zwyczajnego na podstawie przepisów dotychczasowych,
- 4) do stosunku służbowego oraz praw i obowiązków pracowników nauki placówek naukowych Polskiej Akademii Nauk i instytutów naukowych (naukowo-badawczych) stosuje się przepisy dotychczasowe,
- 5) zastępcy profesorów zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w placówkach naukowych Polskiej Akademii Nauk mogą w okresie do dnia 30 września 1961 r. zachować te stanowiska.

Art. 155. W sprawach dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się jej przepisy, jeżeli jednak w sprawie zapadło już orzeczenie komisji pierwszej instancji — postępowanie toczy się według przepisów dotychczasowych.

Art. 156. Minister Szkolnictwa Wyższego nada statuty niepaństwowym szkołom wyższym istniejącym w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Do czasu nadania statutu do szkół tych stosuje się w dalszym ciągu przepisy dotychczas obowiązujące.

Art. 157. Do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w niniejszej ustawie obowiązują przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z ustawy.

Art. 158. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 15 grudnia 1951 r. o szkolnictwie wyższym i o pracownikach nauki (Dz. U. z 1956 r. Nr 45, poz. 205), z zastrzeżeniami przewidzianymi w art. 141, 144 ust. 5 i 6, art. 150 ust. 1 i art. 154 pkt 3 i 4,
- 2) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. z 1933 r. Nr 76, poz. 551 z późniejszy-

- mi zmianami) w zakresie, w jakim dotychczas pozostawało w mocy.
- 3) dekret z dnia 16 października 1945 r. o ustanowieniu delegatów do spraw młodzieży szkół wyższych (Dz. U. Nr 46, poz. 260).
- 4) ustawa z dnia 30 grudnia 1949 r. o etatach państwowych w szkołach wyższych niepaństwowych (Dz. U. Nr 65, poz. 529).

Art. 159. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *A. Zawadzki*
Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*